

Nasjonale planer

FHH09 Helhetlig miljøarbeid

Tidligere: FHH09 Tverrfaglig miljøarbeid og FHH11 Miljøarbeid funksjonsnedsettelse

Innhold

Innledning	2
Om utdanningen	2
Begrepsavklaringer.....	3
Overordnet læringsutbytte.....	4
Emneoversikt	5
Emnebeskrivelser	5
Emne 1: Etikk, samhandling og kommunikasjon.....	5
Emne 2: Teorier og begreper i helhetlig miljøarbeid.....	7
Emne 3: Kunnskap om tjenestemottakere	9
Emne 4: Verktøy og arbeidsmetoder	10
Emne 5: Praksis	11
Emne 6: Faglig fordypning.....	13

Innledning

Tilbudet innen høyere yrkesfaglig utdanning i Norge er mangfoldig og skal være tilpasset samfunnets behov for kompetanse. Høyere yrkesfaglig utdanning skal gi kompetanse som kan tas i bruk for å løse oppgaver i arbeidslivet uten ytterligere opplæringstiltak.

De nasjonale planene for gradsutdanninger i høyere yrkesfaglig utdanning utvikles og vedlikeholdes gjennom nasjonale fagråd.

I henhold til lov om høyere yrkesfaglig utdanning (fagskoleloven, 2018), fastsettes innhold og bestemmelser for gjennomføring av utdanningene av styret ved den enkelte tilbyder av høyere yrkesfaglig utdanning. De nasjonale planene gir veiledende rammer som skal sikre at høyere yrkesfaglig utdanninger innen samme studieretning holder høy og tilsvarende kvalitet og gir samme kompetanse, uavhengig av fagskole og studiested. I tillegg sikres det at fagskoleutdanningene er på riktig nivå i henhold til Nasjonalt kvalifikasjonsrammeverk for livslang læring (NKR). De nasjonale planene er dermed et viktig grunnlag når den enkelte fagskole skal utvikle egne studieplaner som utgjør det faglige grunnlaget for akkreditering av Nasjonalt organ for kvalitet i utdanning (NOKUT).

Nasjonalt fagråd for fagskoleutdanning i helse og oppvekstfag (NFFHO) har ansvar for godkjenning av nasjonale planer innen helse- og oppvekstfag. Fagrådet skal også bidra til faglig utvikling av høyere yrkesfaglig utdanning på et nasjonalt nivå, samt være et organ for samhandling mellom tilbydere av høyere yrkesfaglig utdanning i helse- og oppvekstfag, arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner samt relevante myndigheter.

Denne planen er godkjent av NFFHO, 15.07.2022.

Om utdanningen

Denne planen er en sammenslåing av tidligere planer FHH09 Tverrfaglig miljøarbeid og FHH11 Miljøarbeid funksjonsnedsettelse. Denne utdanningen heter Helhetlig miljøarbeid.

Målet med utdanningen er at studentene skal tilegne seg teori og forståelsesmåter som grunnlag for helhetlige og koordinerte tjenester, rettet mot hver enkelt tjenestemottakers behov. Hovedfokus i utdanningen er tjenestemottakers rett til selvbestemmelse og hvordan tjenesteytere kan bidra med best mulig beslutningsstøtte.

Målgruppen for utdanningen i helhetlig miljøarbeid er tjenesteytere med fagbrev eller tilsvarende innen helse, omsorg eller oppvekst.

Etter utdanningen vil tjenesteytere med høyere yrkesfaglig kompetanse innenfor sitt fagområde kunne forstå situasjoner og behov hos tjenestemottakeren i et helhetlig perspektiv, og på den måten bidra til kunnskapsbaserte og helhetlige tjenester.

Utdanningen er praksisnær og bygger på praksisrelatert innhold og arbeidsmetoder.

Begrepsavklaringer

Dette kapitlet inneholder studieplanens definisjoner av sentrale begreper.

Tjenestemottaker	Personer som mottar tjenester fra helse-, omsorgs- og oppvekstsektoren.
Samarbeidspartnere	Personer og tjenester som er involvert i tjenestemottakerens situasjon og som det er hensiktsmessig å samarbeide med.
Miljøarbeid	En faglig begrunnet og systematisk tilrettelegging av ulike faktorer for å bidra til å styrke praktiske og sosiale ferdigheter hos den enkelte tjenestemottaker
Helhetlig miljøarbeid	Utføres basert på et helhetlig menneskesyn og ivaretar fysiske, psykiske, sosiale, eksistensielle og kulturelle behov hos tjenestemottaker. Utøvelse av helhetlig miljøarbeid er basert på en kombinasjon av praktiske erfaringer fra arbeid med mennesker og relevant kunnskap om faget.
Pårørende	Foreldre, foresatte og/eller familie. Det kan også være person(er) som tjenestemottaker selv definerer som sin nærmeste pårørende.

Overordnet læringsutbytte

Kunnskap
<p>Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om sentrale begrep i helhetlig miljøarbeid, samt om kommunikasjon og relasjonsforståelse for å kunne bidra i helhetlige tjenester i helse- og oppvekstsektoren. • har kunnskap om brukerperspektivet og hvordan fremme tjenestemottakerens aktive deltakelse i egen mestring, livssituasjon og behandling • har innsikt i sentrale lover, forskrifter, dokumenter og etikk som regulerer tjenestemottakerens, pårørendes og yrkesutøveres rettigheter og plikter • har innsikt i hvordan rammebetingelser på individ- og systemnivå, som nettverksarbeid og universell utforming, påvirker helhetlig miljøarbeid i helse-, omsorgs- og oppveksttjenestene • har bransjekunnskap og kjennskap til ulike levekår, folkehelse og velferdsstatens utvikling i helse-, omsorg- og oppveksttjenestene • kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om relevante teknologiske løsninger og verktøy for sin yrkesutøvelse • kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om tverrfaglig miljøarbeid i helse- og oppvekstsektoren basert på forskning, brukerperspektiv og erfaringer • forstår betydningen av helhetlig miljøarbeid innen helse-, omsorg- og oppveksttjenestene i et sosialt- og økonomisk bærekraftig perspektiv • forstår egen yrkesrolle i tverrfaglig miljøarbeid med tjenestemottakere og i samhandling med andre fagpersoner i helse-, omsorg- og oppveksttjenestene
Ferdigheter
<p>Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan anvende faglig kunnskap om helhetlig miljøarbeid, kommunikasjon, folkehelse for å fremme brukerperspektivet • kan anvende relevante verktøy, teknikker, kommunikasjonsformer og metoder i det helhetlige miljøarbeidet • kan anvende etisk refleksjon, relevant lovverk, forskrifter og dokumenter i praktiske og teoretiske problemstillinger • kan finne fagstoff og informasjon som er relevant for aktuelle problemstillinger og i møte med tjenestemottakere og samarbeidspartnere • kan kartlegge en situasjon og identifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak innen helhetlig miljøarbeid i samarbeid med tjenestemottaker, pårørende og samarbeidspartnere
Generell kompetanse
<p>Kandidaten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har forståelse for yrkesetikk og hvordan dette påvirker yrkesutøvelsen • har utviklet en etisk grunnholdning basert på verdiene respekt, likeverd og forutsigbarhet • kan utføre helhetlig og tverrfaglig miljøarbeid for å ivareta tjenestemottakerens sammensatte behov • kan bygge relasjoner med relevante samarbeidspartnere for å kunne gi et tverrfaglig og helhetlig tjenestetilbud

- kan utvikle arbeidsmetoder, produkter og/eller tjenester gjennom systematisk erfaringsutveksling, kunnskapsdeling, veiledning og refleksjon over egen yrkesutøvelse

Emneoversikt

Emnenavn	Studiepoeng
Etikk, samhandling og kommunikasjon	10
Teorier og begreper i helhetlig miljøarbeid	8
Kunnskap om tjenestemottakere	10
Verktøy og arbeidsmetoder	10
Praksis	12
Faglig fordypning	10
Til sammen	60 studiepoeng

Emnebeskrivelser

Læringsutbyttebeskrivelsene på emnenivå (E-LUB) i denne planen er ikke utfyllende og må betraktes som veiledende. Det er opp til den enkelte skole å utvikle dekkende E-LUB som også ivaretar egenart og lokale faktorer gjennom egne studieplaner. Den enkelte skole går årlig gjennom E-LUB i sine studieplaner i tråd med egne kvalitetssikringsrutiner.

Emne 1: Etikk, samhandling og kommunikasjon

Emne 1 er felles for helse, omsorgs- og oppvekstfaglige fagskoleutdanninger. Emnet gir en grunnleggende forståelse for fagfeltet og yrkesutøvelsen.

Emne	Studiepoeng
Etikk, samhandling og kommunikasjon	10
Læringsutbytte	
Kunnskaper	
Studenten	
<ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om yrkes- og bransjeetiske prinsipp og dilemma, relevante teorier og arbeidsmåter, samt etisk refleksjon som verktøy • har kunnskap om gruppeprosesser, kriseteori og konflikthåndtering 	

- har kunnskap om mangfold, migrasjonshelse, ulike kulturer og urfolk i møte med tjenestemottakere og samarbeidspartnere.
- har innsikt i relevant lovverk og offentlige dokumenter som regulerer fagfeltet, brukermedvirkning og organisering av tilbud i sektoren
- har bransjekunnskap og kjennskap til de grunnleggende sosialpsykologiske prinsipper, og hvordan disse kan påvirke enkeltindividet, familien og deres sosiale nettverk
- kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om teknologiske løsninger og hvordan disse kan påvirke samhandlingen med tjenestemottaker, pårørende og samarbeidspartnere
- forstår betydningen av kompetanse innen relasjonsbygging, kommunikasjon og samhandling i eget yrke, i møte med sårbare mennesker, samt i et samfunns- og verdiskapingsperspektiv

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende faglig kunnskap om yrkes- og bransjeetiske prinsipper og dilemma som grunnlag for refleksjon over teoretiske og praktiske problemstillinger
- kan anvende faglig kunnskap om teknologiske løsninger til å løse praktiske og teoretiske problemstillinger forsvarlig og med etisk bevissthet
- kan anvende teknikker innen relasjonsbygging, kommunikasjon og samhandling, samt andre faglige verktøy som er relevante for yrkesutøvelsen
- kan finne relevant informasjon og fagstoff, samt lovverk, forskrifter og stortingsmeldinger som er relevant for yrkesutøvelsen
- kan kartlegge en situasjon og identifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak i forhold til mangfold og migrasjonshelse, samt i møte med ulike kulturer og urfolk

Generell kompetanse

Studenten

- har forståelse for yrkes- og bransjeetiske prinsipper og dilemma, samt hvordan disse kan påvirke samhandlingen mellom tjenesteyter og tjenestemottaker
- har utviklet en etisk grunnholdning i utøvelsen av yrket som kommer til uttrykk gjennom refleksjon over egen yrkesutøvelse, samt gjennom kommunikasjon og samhandling med tjenestemottakere og samarbeidspartnere
- kan bygge relasjoner med fagfeller, tjenestemottakere og samarbeidspartnere basert på holdninger og verdier knyttet til et helhetlig menneskesyn, likeverd og respekt
- kan utføre arbeidet lovmessig, faglig og etisk forsvarlig i forhold til tjenestemottakernes behov, og med fokus på å fremme et helhetlig menneskesyn
- kan utvikle arbeidsmetoder, produkter og/eller tjenester basert på tjenestemottakerens behov og utfordringer, og som har relevans for yrkesutøvelsen

Tema
<p>1 a. Etikk</p> <ul style="list-style-type: none"> • Etiske teorier og prinsipp • Etiske dilemma • Etikk og teknologi • Helhetlig menneskesyn <p>1b. Kommunikasjon og samhandling</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brukerperspektivet • Relasjonskompetanse og relasjonsbygging • Kommunikasjon i samhandling med tjenestemottaker og samarbeidspartnere • Gruppeprosess og konflikthåndtering <p>1c. Lover og forskrifter</p> <ul style="list-style-type: none"> • Relevante lover, forskrifter og offentlige dokumenter for utdanningens studenter og tjenestemottaker <p>1d. Sosiologi og psykologi</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utviklingspsykologi • Sosiale roller • Migrasjonshelse, kultur, mangfold og urfolk

Emne 2: Teorier og begreper i helhetlig miljøarbeid

Emnet omhandler teorier og begreper i helhetlig miljøarbeid og er en innføring i utdanningens fagspesifikke del.

Emne	Studiepoeng
Teorier og begreper i helhetlig miljøarbeid	10
Læringsutbytte	
<p>Kunnskaper</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om sentrale begrep som brukerperspektiv, beslutningskompetanse og helsefremmende og forebyggende arbeid, samt om kunnskapsbasert grunnlagstenkning i helhetlig miljøarbeid • har kunnskap om kommunikasjon, relasjonskompetanse og samskapning for å kunne tilby helhetlige tjenester i helse-, omsorgs- og oppvekstsektoren • har kunnskap om mangfold, inkludering og universell utforming på individ- og gruppenivå • har innsikt i relevante lover, forskrifter, og nasjonale veiledere som regulerer rettigheter, ansvar og kvaliteten på tjenestetilbud på kommunalt, regionalt og statlig nivå • har bransjekunnskap og kjennskap til verktøy som sikrer deltakelse og involvering av tjenestemottaker i egen livssituasjon og behandling • kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om velferdsteknologiske løsninger i helse-, omsorgs- og oppvekstsektoren 	

- forstår betydningen av pårørendesamarbeid i helhetlig miljøarbeid
- forstår betydningen av samarbeid med ulike aktører på tvers av ulike nivåer og kompetanseområde

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende kunnskap om kommunikasjon og relasjonskompetanse i møte med tjenestemottaker og pårørende
- kan anvende faglige verktøy og metoder som fremmer brukermedvirkning, helsefremmende og forebyggende arbeid
- kan anvende velferdsteknologiske løsninger i helse-, omsorgs- og oppvekstsektoren
- kan finne informasjon og fagstoff som er relevant for aktuelle problemstillinger knyttet til helhetlig miljøarbeid
- kan kartlegge en situasjon og identifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak innen helhetlig miljøarbeid i samarbeid med tjenestemottaker, pårørende og samarbeidspartnere

Generell kompetanse

Studenten

- har forståelse for balansen mellom makt og avmakt i møte med tjenestemottakere, pårørende og samarbeidspartnere
- har utviklet en yrkesetisk grunnholdning som kommer til uttrykk gjennom refleksjon over egen atferd, samt gjennom kommunikasjon og samhandling i situasjoner med tjenestemottaker og samarbeidspartnere
- kan utføre arbeid innen helhetlig miljøarbeid for å ivareta tjenestemottakerens sammensatte og individuelle behov
- kan bygge relasjoner og samarbeide med tjenestemottakere, pårørende og samarbeidspartnere for å ivareta tjenestemottakerens sammensatte og individuelle behov
- kan utvikle arbeidsmetoder som bidrar til å ivareta tjenestemottakerens sammensatte og individuelle behov

Tema

- Selvbestemmelse, samvalg og beslutningsstøtte
  - Brukerperspektiv
  - Samarbeids- og relasjonskompetanse
  - Samskaping
  - Makt og avmakt
- Kunnskapsbasert helhetlig miljøarbeid
  - Mangfold og inkludering
  - Helsefremmende og forebyggende arbeid
  - Pårørendesamarbeid
  - Motivasjon og mestring
  - Tverrfaglig samarbeid
  - Kommunikasjonsferdigheter
- Universell utforming
- Velferdsteknologi

- Helsekompetanse
- Miljøarbeiderrollen

Emne 3: Kunnskap om tjenestemottakere

Emnet omhandler fagspesifikk kunnskap om ulike tjenestemottakeres ressurser og utfordringer. Emnet tar også for seg samarbeidspartnere og et bredt spekter av variasjoner og mangfold hos tjenestemottakerne.

Emne	Studiepoeng
Kunnskap om tjenestemottakere	10
Læringsutbytte	
<p>Kunnskaper</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om tjenestemottakers ressurser og utfordringer samt faktorer som kan påvirke funksjonsevne og livskvalitet • har innsikt i hvordan tjenestemottakers individuelle behov, miljø, bakgrunn og erfaringer danner grunnlaget for det helhetlige miljøarbeidet • har bransjekunnskap og kjennskap til hvordan mangfold og funksjonsvariasjoner hos ulike brukergrupper innen helhetlig miljøarbeid gir behov for individuelt tilpassede tjenester • kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap knyttet til sammensatte og individuelle behov hos tjenestemottakeren • forstår behovet for samarbeid med tjenestemottaker og samarbeidspartnere for å kunne utøve helhetlig miljøarbeid 	
<p>Ferdigheter</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan anvende faglig kunnskap på praktiske og teoretiske problemstillinger i helhetlig miljøarbeid • kan anvende relevante faglige verktøy og teknikker for å tilpasse miljøarbeidet etter tjenestemottakers sammensatte og individuelle behov • kan finne informasjon og fagstoff som er relevant for å tilpasse miljøarbeidet til ulike aldersgrupper, kulturelle forskjeller, personlige valg og utviklingstrinn • kan kartlegge en situasjon og identifisere behov for iverksetting av tiltak basert på tjenestemottakers sammensatte og individuelle behov for helhetlig miljøarbeid 	
<p>Generell kompetanse</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har forståelse for yrkes- og bransjeteiske prinsipper som gjelder innen helhetlig miljøarbeid • har utviklet et etisk og helhetlig menneskesyn som kommer til uttrykk i utøvelsen av det helhetlige miljøarbeidet 	

<ul style="list-style-type: none"> • kan utføre helhetlig miljøarbeid i møte med ulike aldersgrupper, utviklingstrinn, kulturelle forskjeller og personlige valg • kan bygge relasjoner som fremmer tjenestemottakers deltakelse i beslutninger knyttet til tjenestemottakers sammensatte og individuelle behov • kan utvikle arbeidsmetoder innen helhetlig miljøarbeid som fremmer tjenestemottakers mestring og deltakelse i beslutninger og i aktiviteter i dagliglivet
<p>Tema</p> <ul style="list-style-type: none"> • Brukermedvirkning • Aldersgrupper • Funksjonsvariasjoner • Diagnoseforståelse • Tjenestemottakere • Habilitering og rehabilitering

Emne 4: Verktøy og arbeidsmetoder

Emnet tar for seg relevante tiltak, verktøy og arbeidsmetoder i helhetlig miljøarbeid. I emnet skal den teoretiske kunnskapen fra emne 3 anvendes i en praktisk kontekst.

Emne	Studiepoeng
Verktøy og arbeidsmetoder	10
Læringsutbytte	
<p>Kunnskaper</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om ulike begrep, kommunikasjonsverktøy og rådgivnings- og veiledningsmetoder som anvendes i helhetlig miljøarbeid • har kunnskap om relevante verktøy og arbeidsmetoder i helhetlig miljøarbeid • har innsikt i relevante regelverk og krav som sikrer kvaliteten i helhetlig miljøarbeid på individ- og systemnivå • har bransjekunnskap og kjennskap til relevante miljøtiltak, begrep og arbeidsmetoder i møte med ulike tjenestemottakere • kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om nye arbeidsmetoder i helhetlig miljøarbeid • forstår viktigheten av at helhetlig miljøarbeid er en systematisk og kontinuerlig samarbeidsprosess • forstår prosessen med kartlegging, planlegging, gjennomføring og evaluering av tiltak innen helhetlig miljøarbeid 	
<p>Ferdigheter</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan anvende faglig kunnskap ved praktiske og teoretiske problemstillinger innen målrettet miljøarbeid 	

<ul style="list-style-type: none"> • kan anvende relevante kommunikasjonsverktøy, rådgivnings- og veiledningsmetoder • kan anvende relevante faglige verktøy og arbeidsmetoder for miljøarbeid i møte med tjenestemottaker, pårørende og samarbeidspartnere • kan finne informasjon og fagstoff som er relevant for problemstillinger knyttet til målrettet miljøarbeid • kan kartlegge en situasjon og identifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak knyttet til målrettet miljøarbeid i møte med tjenestemottaker og pårørende
<p>Generell kompetanse</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har forståelse for etiske prinsipper i utøvelsen av målrettet miljøarbeid • har utviklet en etisk grunnholdning som kommer til uttrykk i utøvelsen av målrettet miljøarbeid • kan utføre miljøarbeid med utgangspunkt i brukerens individuelle behov • kan bygge relasjoner med fagfeller og på tvers av fag for å sikre at det målrettede miljøarbeidet er tilpasset tjenestemottakerens sammensatte og individuelle behov • kan i samarbeid med tjenestemottakere, pårørende og samarbeidspartnere utvikle arbeidsmetoder som identifiserer behov for miljøtiltak
<p>Tema</p> <ul style="list-style-type: none"> • Målrettet miljøarbeid <ul style="list-style-type: none"> ◦ Kartlegging, planlegging, gjennomføring og evaluering av miljøtiltak   • Relevante verktøy og arbeidsmetoder

Emne 5: Praksis

Emnet omhandler utdanningens praksisdelt. Praksis kan gjennomføres på egen arbeidsplass, på annen relevant arbeidsplass eller som et prosjektarbeid. Hensikten med praksis er at studenten skal se teori i sammenheng med praktiske problemstillinger og oppgaver i yrkesfeltet.

Det er det overordnede læringsutbyttet som skal vurderes i praksisemnet.

Emne	Studiepoeng
Praksis	12
Læringsutbytte	
<p>Kunnskap</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om sentrale begrep i helhetlig miljøarbeid, samt om kommunikasjon og relasjonsforståelse for å kunne bidra i helhetlige tjenester i helse- og oppvekstsektoren. 	

- har kunnskap om brukerperspektivet og hvordan fremme tjenestemottakerens aktive deltakelse i egen mestring, livssituasjon og behandling
- har innsikt i sentrale lover, forskrifter, dokumenter og etikk som regulerer tjenestemottakerens, pårørendes og yrkesutøveres rettigheter og plikter
- har innsikt i hvordan rammebetingelser på individ- og systemnivå, som nettverksarbeid og universell utforming, påvirker helhetlig miljøarbeid i helse-, omsorgs- og oppveksttjenestene
- har bransjekunnskap og kjennskap til ulike levekår, folkehelse og velferdsstatens utvikling i helse-, omsorgs- og oppveksttjenestene
- kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om relevante teknologiske løsninger og verktøy for sin yrkesutøvelse
- kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om tverrfaglig miljøarbeid i helse- og oppvekstsektoren basert på forskning, brukerperspektiv og erfaringer
- forstår betydningen av helhetlig miljøarbeid innen helse-, omsorgs- og oppveksttjenestene i et sosialt- og økonomisk bærekraftig perspektiv
- forstår egen yrkesrolle i tverrfaglig miljøarbeid med tjenestemottakere og i samhandling med andre fagpersoner i helse-, omsorgs- og oppveksttjenestene

Ferdigheter

Studenten

- kan anvende faglig kunnskap om helhetlig miljøarbeid, kommunikasjon, folkehelse for å fremme brukerperspektivet
- kan anvende relevante verktøy, teknikker, kommunikasjonsformer og metoder i det helhetlige miljøarbeidet
- kan anvende etisk refleksjon, relevant lovverk, forskrifter og dokumenter i praktiske og teoretiske problemstillinger
- kan finne fagstoff og informasjon som er relevant for aktuelle problemstillinger og i møte med tjenestemottakere og samarbeidspartnere
- kan kartlegge en situasjon og identifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak innen helhetlig miljøarbeid i samarbeid med tjenestemottaker, pårørende og samarbeidspartnere

Generell kompetanse

Studenten

- har forståelse for yrkesetikk og hvordan dette påvirker yrkesutøvelsen
- har utviklet en etisk grunnholdning basert på verdiene respekt, likeverd og forutsigbarhet
- kan utføre helhetlig og tverrfaglig miljøarbeid for å ivareta tjenestemottakerens sammensatte behov
- kan bygge relasjoner med relevante samarbeidspartnere for å kunne gi et tverrfaglig og helhetlig tjenestetilbud
- kan utvikle arbeidsmetoder, produkter og/eller tjenester gjennom systematisk erfaringsutveksling, kunnskapsdeling, veiledning og refleksjon over egen yrkesutøvelse

Emne 6: Faglig fordypning

Den faglige fordypningen skal være praksisrettet, og studenten skal anvende kunnskap fra samtlige emner i utdanningen.

Det er det overordnede læringsutbyttet som skal vurderes i fordypningsemnet.

Emne	Studiepoeng
Faglig fordypning	10
Læringsutbytte	
<p>Kunnskaper</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • har kunnskap om sentrale begrep i helhetlig miljøarbeid, samt om kommunikasjon og relasjonsforståelse for å kunne bidra i helhetlige tjenester i helse- og oppvekstsektoren. • har kunnskap om brukerperspektivet og hvordan fremme tjenestemottakerens aktive deltakelse i egen mestring, livssituasjon og behandling • har innsikt i sentrale lover, forskrifter, dokumenter og etikk som regulerer tjenestemottakerens, pårørendes og yrkesutøveres rettigheter og plikter • har innsikt i hvordan rammebetingelser på individ- og systemnivå, som nettverksarbeid og universell utforming, påvirker helhetlig miljøarbeid i helse-, omsorgs- og oppveksttjenestene • har bransjekunnskap og kjennskap til ulike levekår, folkehelse og velferdsstatens utvikling i helse-, omsorgs- og oppveksttjenestene • kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om relevante teknologiske løsninger og verktøy for sin yrkesutøvelse • kan oppdatere sin yrkesfaglige kunnskap om tverrfaglig miljøarbeid i helse- og oppvekstsektoren basert på forskning, brukerperspektiv og erfaringer • forstår betydningen av helhetlig miljøarbeid innen helse-, omsorgs- og oppveksttjenestene i et sosialt- og økonomisk bærekraftig perspektiv • forstår egen yrkesrolle i tverrfaglig miljøarbeid med tjenestemottakere og i samhandling med andre fagpersoner i helse-, omsorgs- og oppveksttjenestene 	
<p>Ferdigheter</p> <p>Studenten</p> <ul style="list-style-type: none"> • kan anvende faglig kunnskap om helhetlig miljøarbeid, kommunikasjon, folkehelse for å fremme brukerperspektivet • kan anvende relevante verktøy, teknikker, kommunikasjonsformer og metoder i det helhetlige miljøarbeidet • kan anvende etisk refleksjon, relevant lovverk, forskrifter og dokumenter i praktiske og teoretiske problemstillinger • kan finne fagstoff og informasjon som er relevant for aktuelle problemstillinger og i møte med tjenestemottakere og samarbeidspartnere • kan kartlegge en situasjon og identifisere faglige problemstillinger og behov for iverksetting av tiltak innen helhetlig miljøarbeid i samarbeid med tjenestemottaker, pårørende og samarbeidspartnere 	

Generell kompetanse

Studenten

- har forståelse for yrkesetikk og hvordan dette påvirker yrkesutøvelsen
- har utviklet en etisk grunnholdning basert på verdiene respekt, likeverd og forutsigbarhet
- kan utføre helhetlig og tverrfaglig miljøarbeid for å ivareta tjenestemottakerens sammensatte behov
- kan bygge relasjoner med relevante samarbeidspartnere for å kunne gi et tverrfaglig og helhetlig tjenestetilbud
- kan utvikle arbeidsmetoder, produkter og/eller tjenester gjennom systematisk erfaringsutveksling, kunnskapsdeling, veiledning og refleksjon over egen yrkesutøvelse